

“แฟลปเปอร์” สาวยุคใหม่ฉบับ 1920s

ในช่วงเวลาที่สังคมกำลังปั่นป่วนจากเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ 1 ตามมาด้วยโรคระบาดไข้หวัดใหญ่สเปนที่คร่าชีวิตผู้คนจำนวนมาก สิ่งเหล่านี้เองกระตุ้นให้ผู้คนโดยเฉพาะวัยรุ่นหนุ่มสาวรู้สึกว่าคุณค่าชีวิตของเราช่างสั้นนัก จึงเริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างสุดขีด จากเดิมที่ประชาชนยังยึดติดอยู่กับศีลธรรมอันดีงาม ใช้ชีวิตตามขนบธรรมเนียมที่เคยเป็นมา แต่ในยุค 1920s ถือเป็นยุคที่มีสีสันและเป็นยุคแห่งการปลดปล่อยอย่างแท้จริง ผู้คนต่างใช้ชีวิตแบบสุดเหวี่ยงเหล้า ยา ปาร์ตี้มาครบ เศรษฐกิจรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้คนต่างอัดอั้นกันในช่วงสงครามจนได้ชื่อว่าเป็น “The Roaring Twenties” หรือ “การคำรามแห่งยุค 1920s” ในช่วงเวลาเดียวกันนี้เองได้เกิดปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงในประเทศสหรัฐอเมริกาครั้งใหญ่ ในปี ค.ศ 1920 ผู้หญิงสามารถเลือกตั้งได้เป็นครั้งแรกส่งผลทำให้ผู้หญิงมีสิทธิในการทำกิจกรรมในสังคมมากขึ้น นอกจากนี้ผู้หญิงยังสามารถหางานทำได้มากขึ้นซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง จนกระทั่งสามารถเก็บเงิน เลี้ยงดูตัวเอง และซื้อของตามที่ตนเองต้องการ สิ่งเหล่านี้เองได้หล่อหลอมให้เกิดกลุ่มผู้หญิงยุคใหม่ที่มีแนวความคิดปัจเจกชนมากขึ้น ดำเนินชีวิตอย่างเสรีและฉีกขนบธรรมเนียมแบบเดิมอย่าง “Flapper” หรือแฟลปเปอร์ (Spivack, 2013)

ต้นกำเนิดของคำว่า “Flapper” หรือแฟลปเปอร์ นั้นค่อนข้างกำกวมบ้างก็ว่ามาจากสแลงที่ใช้เรียกโสเภณีสาวในประเทศอังกฤษ บ้างก็ว่ามาจากคำว่า “a fledgling bird” อันหมายถึงลูกนกที่กำลังกระพือปีกหัดบิน แต่ไม่ว่าจะมาจากคำไหนทั้งสองที่มาล้วนแล้วแต่ให้ความรู้สึกของหญิงสาววัยรุ่นที่มีลักษณะแตกต่างจากคนในสังคม แฟลปเปอร์ ถือเป็นกลุ่มผู้หญิงวัยรุ่นชนชั้นกลางยุคใหม่ที่กล้าแหกขนบธรรมเนียมแบบเดิม ๆ และใช้ชีวิตแบบใหม่ซึ่งสะท้อนให้เห็นในหลาย ๆ ด้าน อาทิ ด้านการแต่งกาย เสื้อผ้าของแฟลปเปอร์จะมีลักษณะ “boyish” กล่าวคือ ชุดกระโปรงส่วนใหญ่มักจะสวมให้เห็นเนื้อหนังของบริเวณขาส่วนล่างซึ่งประชาชนในสมัยนั้นมองว่าสิ้นและไม่เหมาะสมอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีลักษณะโค้ง ๆ ตรง ๆ ผ้าที่ใช้ในการตัดเย็บเป็นผ้าโปร่งบางเบา ไม้รัดตัวมากจนเกินไปสะท้อนให้เห็นถึงอิสระในการเคลื่อนที่ ด้านการแต่งหน้า แฟลปเปอร์มักจะเลือกใช้เครื่องสำอางสีฉูดฉาดซึ่งแตกต่างอย่างมากกับผู้หญิงยุควิคตอเรียนที่ให้ความสำคัญกับความเป็นธรรมชาติ สังเกตได้จากการแต่งหน้าของดารามีชื่อเสียงในยุคเดียวกัน เช่น Clara Bow, Louise Brooks, Gloria Swanson เป็นต้น ด้านการทำผม ถือเป็นสิ่งที่สื่อถึงแฟลปเปอร์มากที่สุดก็ว่าได้ พวกเธอมักจะตัดผมสั้นและไว้บ็อบหรือหากไว้ผมยาวจะตัดลอนและนำส่วนผมไปเก็บไว้หลังศีรษะเพื่อให้เห็นเฉพาะส่วนผมที่อยู่บริเวณคางซึ่งแตกต่างจากผู้หญิงยุควิคตอเรียนอย่างมาก (Franceschini, 2020) กล่าวคือ ผู้หญิงส่วนใหญ่จะไว้ผมยาวเกินหลังเพื่อสื่อให้เห็นถึง ความเป็นสุภาพสตรี และ ความเป็นหญิง นอกจากนี้ในส่วนของการประดับ แฟลปเปอร์มักจะติดเครื่องประดับเพื่อให้ดูมี

สีสันทึ่ขั้่นหรือสวมหมวกที่มื้ความยาวที่สามารบปกปิดบริเวณคื้วได้ ลักระการแต่งกายหรือแต่งหน้าดังกล่าวแตกต่างจากการแต่งกายของผู้หญิงยุคก่อนสงครามอย่างชัดเจนน กล่าวคือ ผู้หญิงชนชั้นสูงยุควิคตอเรียนมักจะสวมชุดกระโปรงยาวถึงพื้น แขนกับขาถูกปกคลุมด้วยเสื้ ภายในสวมคอร์เซ็ทที่รัดเน้้นเห็นทรวดทรงชัดเจนน และ ผมจะยาวสไตล์ Gibson Girl โดยการแต่งกายสมัยก่อนสงครามสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมการใช้ชีวิตของผู้หญิงที่ยังคงยึดติดอยู่กับศีลธรรม จารีตประเพณี และมารยาททางสังคม ในขณะที่แฟชั่นของแฟลปเปอร์สะท้อนให้เห็นถึงความไม่ยึดติดอยู่กับค่านิยมเดิม ๆ และค่านิยมของผู้หญิงที่ไม่จำเป็นต้้องยึดติดอยู่แค่แฟชั่นเพียงอย่างเดียวแต่พวกเธอจะให้ความสำคัญกับร่างกายของตัวเองเป็นหลัก

การแต่งกายแบบ Gibson Girl ซึ่งแพร่หลายอย่างมาก
ในช่วงยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1
(Formichella, 2021)

Louise Broo นักแสดงฮอลลีวู้ดที่มีชื่อเสียงในยุค 1920s
สะท้อนให้เห็นถึงการแต่งกายของแฟลปเปอร์
(Ramzi, 2024)

ตารางเปรียบเทียบการแต่งกายของผู้หญิงยุควิคตอเรียนและการแต่งกายแบบแฟลปเปอร์

ด้านการใช้ชีวิต หลังสงครามถือเป็นเรื่องที่มีแพร่หลายอย่างมาก เริ่มอำนวยการให้ผู้หญิงสามารถหาความสุขจากภายนอกได้ง่ายขึ้น เช่น งานปาร์ตี้ การเล่นเกม เป็นต้น จากเดิมที่อยู่แต่บ้านก็เริ่มออกมาใช้ชีวิตโดยมีรถเป็นยานพาหนะเคลื่อนที่ นอกจากนี้พวกเธอยังทำสิ่งต่าง ๆ ที่ถือเป็นเรื่องห้ามของคนยุคนั้นมากมาย อาทิ การดื่มเหล้า ซึ่งถือเป็นเรื่องผิดกฎหมายในยุคนั้น ดังนั้นแล้วการดื่มแอลกอฮอล์ถือเป็นเรื่องสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการต่อต้านความคิดของคนรุ่นเก่า หรือแม้กระทั่งสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ เป็นต้น สำหรับดนตรี พวกเธอมักชอบเต้นเพลงแจ๊ส เนื่องจากเป็นสิ่งนิยมอย่างมาก เนื่องจากมีจังหวะค่อนข้างเร็ว รั้าใจ เมื่อใดที่เต้นจะเกิดความเพลิดเพลิน นอกจากจังหวะภายนอกแล้ว เพลงแจ๊สยังสื่อถึงนัยยะของการยอมรับความแตกต่างอีกด้วยซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เองแตกต่าง

จากผู้หญิงยุคก่อนที่มักจะอยู่บ้าน ดูแลสามีและครอบครัว แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงในยุคนี้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพที่จะแสวงหาความสุข เป็นปัจเจกบุคคลมากขึ้น และพยายามที่จะขบถจาริตที่เคยมีอยู่ในสังคม

ภาพของผู้หญิงที่กำลังสูบบุหรี่บนรถไฟ

<https://www.smithsonianmag.com/arts-culture/the-history-of-the-flapper-part-1-a-call-for-freedom-11957978/>

วัฒนธรรมแฟลปเปอร์รุ่งเรืองอย่างมากในช่วงกลาง 1920s ก่อนที่จะเริ่มจางหายไปช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ ปีค.ศ 1930 เนื่องจากเกิดภาวะฟองสบู่แตกทำให้ไม่สามารถจับจ่ายใช้สอยหรือซื้อของฟุ่มเฟือยได้เหมือนก่อน อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระแสการเป็นแฟลปเปอร์จะหายไปตามกาลเวลาแต่พวกเธอก็เป็นผู้หญิงกลุ่มแรก ๆ ในประวัติศาสตร์ที่กล้าจะแตกต่างและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้หญิงรุ่นใหม่ทั้งเรื่องแฟชั่น ค่านิยมใหม่ ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องยึดติดกับค่านิยมเดิมว่าผู้หญิงที่ดีจะต้องไร้อิสรภาพ บริสุทธิ์ หรืออยู่แต่บ้านดูแลครอบครัวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่พวกเธอยังสามารถมีอิสระในการหาความสุขและมีสิทธิ์ที่จะใช้ชีวิตตามแบบของตัวเอง

รายการอ้างอิง

ภาษาต่างประเทศ

Franceschini, M. (2020). Flapper style. Europeana. <https://www.europeana.eu/en/stories/flapper-style>

Ramzi, L. (2024). A 1920s Fashion History Lesson: Flappers, the Bob, and More Trends That Made the Roaring Twenties Roar. Vogue. <https://www.vogue.com/article/1920s-fashion-history-lesson>

Retro Video Vault. (2021, Mar 24). The Flapper Story - Roaring '20s Documentary [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=18Bq7KrHORU&t=447s>

Silent Hall of Fame. (2013, December 8). "The Flapper" (1920) starring Olive Thomas [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=K4N7kxtjaf4>

Spivack, E. (2013). The History of the Flapper, Part 1: A Call for Freedom. Smithsonian Magazine. <https://www.smithsonianmag.com/arts-culture/the-history-of-the-flapper-part-1-a-call-forfreedom-11957978/>

Whipple, M. (2023). 1920s Flappers: An Overview of the Ladies of the Jazz Age. The Collector. <https://www.thecollector.com/1920s-flappers-ladies-jazz/>